Expertpanel - Gerrit Jan Logt: Uomo Superficiale

13-04-2011 08:55

Dat was vroeger wel anders. Toen was er tenminste nog ruimte en tijd voor reflectie, onderzoek, verdieping, contemplatie. Toen deden mensen nog wel eens iets omdat ze contact met andere mensen wilden hebben. Nu niet meer. Nu handelt iedereen strategisch. De hedendaagse bottomline: wat levert het mij NU op? 'zucht'

Het is een interessante visie. Interesting, but wrong. I guess. Klassiek cultuurpessimisme. Sinds de mens kan denken en spreken - al vele tienduizenden- zo niet honderdduizenden jaren - maakt hij zich ernstig zorgen over de jeugd van tegenwoordig. Over het gebrek aan niveau, wellevendheid, beschaving. Over de teloorgang van de goede zeden en de waarden van weleer. What else is new ?
Misschien zien we momenteel juist wel de geboorte van een nieuw type mens. Een die de technologie niet alleen past als een handschoen, maar die haar beleeft en gebruikt als een ledemaat, een extensie van het vlees. De uomo universale van de renaissance. Modelletje 2.0. Geen duiker, maar een surfer.

Zijn biotoop is, inderdaad, de oppervlakte. Niet zozeer omdat hij simpelweg verzuipt wanneer hij dieper duikt. Maar vooral omdat die oppervlakte - steeds sneller uitdijend - oneindig veel uitgestrekter, veelkleuriger, veelzijdiger, dynamischer en complexer is dan een duik in de diepte ooit zou kunnen zijn. Uomo superficiale. De Oppervlakte Mens.

Hij leert zichzelf nieuwe strategieën. Gamenderwijs, met vallen en opstaan. Liefde, oorlog, poëzie, wetenschap: hij bedrijft ze in maximaal 140 tekens. In soundbites, tweets en links. Omdat het kan.

De achterblijvers - parelduikers - begrijpen zijn bewegingen niet. Evenmin als zijn taal, die hen in de oren klinkt als kinderlijk en incorrect gebrabbel. Weldra kunnen zij hem totaal niet meer volgen.

En waar bovenstaande roze veronderstelling dan wel op is gebaseerd? Op optimisme. Dat is een stofje in de hersenen. Handig om te overleven. Maar zeker geen garantie. Want bij de aankoop des levens krijgt men als garantie slechts de dood.

Voor cultuurpessimisme, klik hier.

David Huijzer